

Flex Fertilizer System ApS
CVR-nr. 36080760

Erhverv
J.nr. 2019 - 15917
Ref. MABAB/MADMO
Den 30. januar 2020

Afgørelse om midlertidig dispensation

Miljøstyrelsen meddeler hermed en midlertidig dispensation indtil den 1. august 2020, til at bedrifter kan anvende flydende kunstgødning fra virksomheden Flex Fertilizer System ApS, CVR-nr. 36080760, uden anvendelse af ureaseinhibitor og uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning på følgende vilkår:

1. Dispensationen er midlertidig og gælder indtil den 1. august 2020.
2. Brugere skal følge de af Flex Fertilizer System ApS anviste retningslinjer ved anvendelse af gødningsprodukterne.
3. Bladgødningers surhedsgrad skal være pH 5 eller lavere.
4. Basis-gødninger til jorden skal have surhedsgrad på pH 3 eller lavere.
5. Alternativt til ovenstående vilkår 3 og 4 skal anvendes andre ureaseinhibitorer, som anvist af Flex Fertilizer ApS, som f.eks. borsyre, hvor det er relevant for gødskningsplanen.
6. Bedrifter skal kunne dokumentere de anvendte gødningers pH eller brug af andre uriaseinhibitorer, samt at den af Flex Fertilizer System ApS anbefalede mængde ureaseinhibitor er tilsat.

Vilkårene kan dokumenteres overholdt ved fremvisning af f.eks. indlægssedler, emballage eller lignende, som angiver pH-værdi af produktet eller tilsætning af anden uriaseinhibitor, som anvist af Flex Fertilizer ApS, som f.eks. borsyre.

Miljøstyrelsen forventer at kunne forlænge den midlertidige dispensation og supplere med vilkår, som fastlægger, hvordan virksomheden tilvejebringer dokumentation for den ammoniakreducerende effekt samt med en tidsfrist herfor.

Regelgrundlag

Dispensation er givet i medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsens¹ § 27, stk. 15.

Miljøstyrelsen kan herefter på baggrund af en ansøgning fra en virksomhed, der sælger flydende kunstgødning, dispensere til, at bedrifter kan anvende andre metoder til reduktion af ammoniakemissionen end de, der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27, stk. 12-14.

Miljøstyrelsen kan i dispensationen til virksomheden fastsætte vilkår, herunder om tilvejebringelse af dokumentation for den ammoniakreducerende effekt inden for en fastsat tidsfrist, og vilkår, som de bedrifter, der anvender gødningen, skal overholde.

Ansøgning om dispensation skal være indgivet senest den 1. januar 2020.

Miljøstyrelsen kan forlænge en dispensation og ændre i vilkårene, herunder ophæve eksisterende vilkår og fastsætte nye vilkår.

Følgende fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27, stk. 11-15:

Stk. 11. Udbringning af diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) uden for perioden 1. februar til 1. april og udbringning af kunstgødning, som indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), skal ske ved nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, jf. dog stk. 12.

Stk. 12. Udbringning af ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) kan ske uden nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, såfremt der er tilsat den af ureaseinhibitorproducenten anbefalede mængde ureaseinhibitor, eller gødningen højst indeholder 6 pct. kvælstof.

Stk. 13. Bedrifter, der uden for perioden 1. februar til 1. april udbringer kunstgødning, uden nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, skal kunne dokumentere, at gødningen ikke indeholder diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak).

Stk. 14. Bedrifter, der udbringer ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) uden nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, skal kunne dokumentere, at den af producenten anbefalede mængde ureaseinhibitor er tilsat, eller at gødningen højst indeholder 6 pct. kvælstof.

Stk. 15. Miljøstyrelsen kan efter ansøgning fra virksomheder, der sælger flydende kunstgødning, dispensere til at bedrifter kan anvende andre metoder til reduktion af ammoniakemissionen end de, der fremgår af stk. 12-14. Miljøstyrelsen kan i dispensationen til virksomheden fastsætte vilkår, herunder om tilvejebringelse af dokumentation for den ammoniakreducerende effekt inden for en fastsat tidsfrist, og vilkår, som de bedrifter, der anvender gødningen, skal overholde. Ansøgning om dispensation skal være indgivet senest den 1. januar 2020. Miljøstyrelsen kan forlænge en dispensation og ændre i vilkårene, herunder ophæve eksisterende vilkår og fastsætte nye vilkår.

Sagens oplysninger

I forbindelse med udarbejdelsen af regelændringen i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der trådte i kraft den 1. august 2019, kontaktede Miljø- og Fødevarerministeriet de nuværende leverandører af flydende kunstgødning i Danmark for at undersøge udbredelsen af brug af NBPT/NPPT som ureaseinhibitor. Undersøgelsen viste, at

¹ Bekendtgørelse nr. 760 af 30/07/2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)

over 95 pct. af markedet vurderes at være dækket af producenterne DanGødning eller Flex Gødning, som begge samtidigt tilbyder at levere NBPT/NPPT som ureaseinhibitor, således at den flydende gødning kan udbringes uden krav om nedbringning, da NBPT/NPPT er en bredt anerkendt ureaseinhibitor.

Under 5 pct. af markedet udgøres af gødning fra andre leverandører af flydende kunstgødning, som i visse tilfælde anvender andre metoder til at undgå ammoniaktab ved udbringning end tilsætning af ureaseinhibitor.

Ministeriet fik tilsendt en række oplysninger om disse metoder, men havde ikke mulighed for at vurdere miljøeffekten af disse metoder, inden husdyrgødningsbekendtgørelsen skulle træde i kraft.

Da kravet kom med kort varsel, havde disse firmaer endvidere ikke tid til at udarbejde og samle den fornødne dokumentation.

Miljø- og Fødevareministeriet indsatte således dispensationsmuligheden i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27, stk. 15.

Det fremgår af høringsnotat af 9. juli 2019 til husdyrgødningsbekendtgørelsen, at det er hensigten, at dispensationsprocessen kan foregå i flere tempi.

Først skal virksomheden indgive en dispensationsansøgning til Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen kan på baggrund af ansøgningen meddele dispensation til, at virksomhedens gødningsprodukter anvendes i en nærmere afgrænset periode, mens virksomheden fremskaffer dokumentation for den ammoniakreducerende effekt. Inden den frist, som Miljøstyrelsen har fastsat, skal virksomheden indsende den krævede dokumentation til Miljøstyrelsen.

Herefter skal Miljøstyrelsen vurdere den dokumentation, som virksomheden har indsendt.

Hvis dispensationens tidsbegrænsning udløber, inden Miljøstyrelsen er færdig med at vurdere den modtagne dokumentation, vil Miljøstyrelsen kunne forlænge dispensationen. Miljøstyrelsen kan desuden ændre i dispensationens vilkår, herunder opheve eksisterende vilkår og fastsætte nye vilkår. Det er således muligt for Miljøstyrelsen f.eks. at fastsætte vilkår om yderligere dokumentation.

Det er hensigten, at Miljøstyrelsens dispensation – inklusive eventuelle forlængelser – skal have en varighed, der sikrer, at gødningsprodukter fra virksomheder, der rettidigt ansøger om dispensation, kan være omfattet af dispensationen, indtil Miljøstyrelsen enten kan bekræfte, at produktet/metoden har en tilstrækkelig ammoniakreducerende effekt, og produktet/metoden på baggrund heraf er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen, eller Miljøstyrelsen kan afkræfte effekten af produktet/metoden.

Kravet om nedbringning inden 4 timer, nedfældning, placering i forbindelse med såning eller tilsætning af ureaseinhibitor trådte i kraft den 1. januar 2020, jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 57, stk. 2.

Miljøstyrelsen modtog den 26. juli 2019 en ansøgning fra Flex Fertilizer System ApS, CVR-nr. 36080760, om dispensation fra reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen § 27 stk. 12-14 til at kunne anvende andre metoder til at kunne opnå reduktion af ammoniakemission.

Det fremgår af ansøgningen, at der søges om 3 alternative metoder til at hæmme ammoniakfordampning fra gødningen:

1. dels igennem forsuring (for bladgødninger pH 5 eller lavere, for basis-gødninger til jorden pH 3 eller lavere)
2. dels igennem kompleks-binding af ammonium/ammoniak (f.eks. $MgCl_2$, $CaCl_2$, $MgNO_3$ mv. danner komplekser med ammoniak, der mindsker fordamningen og dermed tabet til atmosfæren)
3. dels ved anvendelse af andre urease-inhibitorer, som f.eks. borsyre, hvor det er relevant for gødskningsplanen.

Vedlagt ansøgningen var en række forsøg, som virksomheden selv havde udført.

Den 19. december 2019 havde Miljøstyrelsen et møde med Aarhus Universitet.

Aarhus Universitet vurderede ved mødet, at det ikke ud fra det tilsendte alene kan vurderes, om produkterne har en ammoniakreducerende effekt, som kan sidestilles med tilsætning af ureaseinhibitor.

Miljøstyrelsen har den 17. januar 2020 modtaget en foreløbig vurdering fra Aarhus Universitet, hvoraf det fremgår, at der må kræves tilvejebringelse af dokumentation for den ammoniakreducerende effekt.

Aarhus Universitet vurderer, at virksomhedens forsøg er retningsvisende, men at de ikke kan benyttes til en godkendelse af produktet. Det er vanskeligt, at læse markesedlerne for de enkelte behandlinger på de fremsendte billeder; men trods dette vurderes det, at studiet under de givne forhold viser en reduktion af ammoniak-fordampningen fra urea ved tilsætning af firmaets produkter.

Imidlertid kan dette studie ikke benyttes ved en vurdering af, hvor meget produkterne eventuelt vil reducere ammoniakfordampningen ved brug i praksis. Derfor er der behov for yderligere dokumentation af produkterne. Det forventes, at effekten skal dokumenteres på samme niveau, som hvad der kræves for teknologier eller tilsætningsstoffer, der skal godkendes for deres bidrag til reduktion af ammoniaktab fra udbragt husdyrgødning.

Aarhus Universitet vurderer derfor umiddelbart, at det indebærer, at der skal gennemføres et studie, som lever op til godkendelses-kravene i den såkaldte VERA-protokol for teknologier til reduktion af ammoniakfordampning fra udbragt gødning.

Ifølge den på nettet tilgængelige VERA-protokol kræver en godkendelse, at ammoniak-emission skal måles med den såkaldte IHF-metode eller Zinst-metoden. Der foreligger dog aftale om, at vindtunneler kan anvendes ved målinger af ammoniak-emissionen fra gødning med og uden tilsætning af additiver.

Endelig vurderer Aarhus Universitet, at der i case control afprøvning af firmaets produkt skal indgå urea ubehandlet og urea behandlet med virksomhedens produkter, kraven til test vil i øvrigt være som beskrevet i VERA test-protokol vejledning.

Den 21. januar 2020 anmodede Miljøstyrelsen om virksomhedens kommentarer til Aarhus Universitets foreløbige vurdering samt virksomhedens kommentarer til dette udkast til dispensation.

Den 22. januar 2020 modtog Miljøstyrelsen en e-mail fra Flex Fertilizer ApS, hvoraf det fremgår, at de ikke fandt, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis Miljøstyrelsen meddeler den midlertidige dispensation indtil den 1. august 2020, idet de bemærker, at de dermed har 3 måneder til at lave forsøg, inkl. vores vurdering af disse, hen over en sommerferie. Det mener de bliver svært at nå. De foreslog derfor i stedet, at den midlertidige dispensation skal udløbe den 1. november 2020, idet de dermed har hele vækstsæsonen til at lave forsøgene. Videre undgår man, ifølge Flex Fertilizer ApS, forvirring omkring anvendelse af deres produkter ude hos landmændene.

Det fremgår yderligere af e-mailen, at de beklager, hvis billeder mv. er for utydelige, og at de gerne bistår med opklaring af utydelige labels mv.

Det fremgår af e-mail af 22. januar 2020, at Flex Fertilizer System ApS mener, at det ikke i sig selv er retvisende at sammenligne virksomhedens produkter med urea og urea + ureaseinhibitor som kriterie ved en godkendelse, idet det bemærkes af virksomheden, at man med ureaseinhibitoren holder al ureaen på en ikke-flygtig form indtil ureaseinhibitoren er opbrugt. Samtidig vil man, ifølge Flex Fertilizer System ApS, i praksis se landmænd bruge et urea-ammonium-nitrat (UAN) produkt, da det er mere hurtigt tilgængeligt for planten.

De mener derfor, at en sammenligning bør ske i forhold til et UAN produkt i stedet eller som supplement. Det vil ifølge Flex Fertilizer System ApS give et mere retvisende billede af, hvad den typiske landmand gør i Danmark, og hvilke produkter, der kan godkendes, når der tilsættes ureaseinhibitor. Det kan, ifølge virksomheden, ske enten i form af et rent UAN produkt eller et blandingsprodukt som f.eks. Dangødnings NtS24-6, der er UAN tilsat ammonium-thiosulfat som svovlkilde.

Det fremgår af e-mailen, at man kunne sammenligne med et ikke-ureaholdigt alternativt som f.eks. NS27-4 granulat, der er en af de mest solgte kvælstofgødninger i Danmark. Dermed vil man, ifølge Flex Fertilizer System ApS, få et mere nuanceret billede af, hvad det i praksis er for produkttegenskaber, man godkender ved ureaseinhibitor tilsætning eller ved at undlade at bruge urea. Målet må, ifølge Flex Fertilizer System ApS, være at bruge gødninger, der fordamper lige så lidt eller mindre end godkendt praksis i dag.

Flex Fertilizer System ApS anfører, at hvis man forkaster deres produkter, fordi de ikke slår ureaseinhibitoren, som ingen, ifølge dem, anvender, har man opnået det modsatte af det, man ønsker mht. ammoniak-reduktion.

Endelig fremgår det af e-mail af 22. januar 2020, at Flex Fertilizer System ApS beder om, at man tager hensyn til omkostningsniveauet ved forsøgene, idet de er en mindre virksomhed, og de har begrænsede ressourcer. Aarhus Universitet er velkomne til at kontakte dem mht. ideer og planlægning – evt. for at lære mere om deres nuværende metode i plastbøtter. Flex Fertilizer System ApS beder slutteligt om, at man genovervejer metodevalget og ikke låser sig fast på VERA metoden.

Begrundelse

Miljøstyrelsen vurderer på det foreliggende grundlag, at der er potentiale for, at de anvendte metoder af Flex Fertilizer System ApS kan anvendes som alternativ til kravet om nedbringning eller tilsætning af ureaseinhibitor.

Miljøstyrelsen vurderer desuden, at der er behov for, at denne effekt dokumenteres yderligere for at sikre, at der sker en tilsvarende ammoniakreducerende effekt som ved tilsætning af ureaseinhibitor eller nedfældning.

Miljøstyrelsen vurderer, at der er behov for en periode på ca. 6 måneder til at opstille de rette krav til dokumentationen fra Flex Fertilizer System ApS.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der kan dispenseres frem til den 1. august 2020 til, at bedrifter kan anvende produkterne fra Flex Fertilizer System ApS uden nedfældning eller tilsætning af ureaseinhibitor, når de angivne vilkår følges.

Miljøstyrelsen forventer derefter at kunne forlænge perioden for dispensation suppleret med vilkår, som fastlægger endeligt, hvordan virksamheden skal fremskaffe dokumentation for den ammoniakreducerende effekt.

Med denne afgørelse er der således ikke opstillet vilkår til hvorledes effekten af Flex Fertilizer System ApS' produkter dokumenteres, og det er ikke fastlagt hvor lang en periode, virksamheden skal anvende til at gennemføre dokumentationsforsøg for den ammoniakreducerende effekt. Fristen for, hvornår dokumentationsforsøgene skal være afsluttet, vil som udgangspunkt blive fastlagt i den dispensation, der gives pr. 1. august 2020.

Flex Fertilizer System ApS har dermed ikke udelukkende 3 måneder til at lave forsøg.

Dispensationen – inklusive forlængelser – skal have en varighed, der sikrer, at gødningsprodukter fra Flex Fertilizer System ApS kan være omfattet af dispensationen, indtil Miljøstyrelsen enten kan bekræfte, at produktet/metoden har en tilstrækkelig ammoniakreducerende effekt, og produktet/metoden på baggrund heraf er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen, eller Miljøstyrelsen kan afkræfte effekten af produktet/metoden.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at det ikke er uhensigtsmæssigt at meddele den midlertidige dispensation indtil den 1. august 2020.

Miljøstyrelsen har noteret sig Flex Fertilizer System ApS' kommentarer til case control afprøvningen og bemærkning vedrørende VERA test-protokol, og vil inddrage dette i dialogen med Aarhus Universitet om udarbejdelse af de endelige betingelser til dokumentationsvilkår.

Miljøstyrelsen lægger vægt på, at der er en begrundet forventning om, at brugbar og tilstrækkelig dokumentation kan leveres, og at dette vil vise, at det alternative gødningssystem har en dokumenterbar effekt på ammoniakbegrænsningen på linje med anvendelse af de traditionelle ureaseinhibitorer.

Miljøstyrelsen har desuden lagt til grund, at der samlet set på landsplan er tale om en begrænset anvendelse af disse metoder, mindre end 5 %, og at der således isoleret set, i tilfælde af at der ikke skulle kunne opnås den forventede ammoniakreduktion, alene vil være tale om et mindre omfang, der ikke i væsentlig grad påvirker det overordnede formålet med reglen om mindre ammoniakemission.

Miljøstyrelsen finder det derfor miljømæssigt forsvarligt at dispensere fra reglerne.

Kopi af denne afgørelse er lagt ud på Miljøstyrelsens hjemmeside og i en nyhed på vores hjemmeside med orientering til abonnenter på Miljøstyrelsens nyheder, hvad angår husdyrregulering.

Med venlig hilsen

Mads Mortensen